

Gaixoak, gu

KOLDO ALDALUR
KAZETARIA

Eguna zabaldu baino lehen utzi dut oheko epela, eta etxetik bertan dagoen bidegorrira abiatu naiz argia noiz eta nondik azalduko ote den neure buruari galdezka.

Urrutira itzal bat korrika txikian dato-rrera iruditu zait. Gerturatzean, motots dantzaria salatari, konturatu naiz neska bat dela. Ikusi nauenean pausoa mantso- tu du, mobila patrikatik atera, eta norbai- tekin berriketan ari den plantak egin ditu. Ia nire parera iritsi denean “bidegorrian nabil, Okerkua baserriaren parean”, bota du ozen, eta segidan, pausoa nabarmen bizkortu. Atzera utzi nauenean lasaitu ederra hartu duela uste dut.

“Gizarte hau gaixorik dago kirolak ere lasai egin ezin badute”, pentsatu dut.

Agian, pentsatzen ariko zarete emakumeentzat hain ohikoak diren egoerak oraindik norbait harritzea oso seinale txarra dela. Agian, bai.

“Gizarte hau gaixorik dago”. Gu geu ez bagina bezala gizarte harremanak sor- tzen eta mantentzen ditugunok; inposat- urik eman zaigun zerbait balitz bezala, gutaz haragokoa; gizarte gaixorik ego- teko guk ezer egin ez dugulakoan.

Hogeita bost urte luze egin ditut, ofi- zioa eta afizioa uztartuz, kirol kontue- tan murgilduta. Zenbat aldiz entzun dut –bake santuak gehiago balio duelakoan,

nire partetik erantzunik izan gabe– emakumeen aurkako komentario iraingarri- rik? Zenbat aldiz aritu naiz tenore ede- rrean emakumeen kirol maila gutxietsi duten antolatzaileekin solasaldian? Aipa- tu al diet inoiz nire desadostasuna emakumeak baztertzan dituztelako tradizio eta ohitura aldeezinen babesean? Sarri isiltasuna konplizeagoa da hitz gogorre- na baino gizarte gaixoak osatzean.

Noiz aipatu ote dut jende aurrean bi generoz hitz egitea errealitatearen par- te handi bat baztertzea dela? “Generoa” kontzeptuak multzokatu egiten gaituela, lotu eta mugatu, eta, agian, norbaitek ez duela gizarteak ezarritako puzzlearen pieza soila izan nahi.

Gizonezkoen kirolak ikusi ditut, gizo- nezkoenak soilik, hiztegi eta arau mas- kulinoak dituztenak; ez kirol lagun, ez aurkari, emakumeak ondoan nahi ez dituzten usteko kirolari eta jarraitzai- leak. Eta ondoan nahi ez dituenak, sarri, aurrean izaten ditu baztertu nahi izan dituen haiek.

Bidegorrian, telefonoz hitz egiteko itxura egin zuen korrikalariak hau iraku- rri badu, seguruenik pentsatuko du: emakumeok kirolean ere ditugun beldurrez aritu behar, eta protagonista, orain ere, bere burua jarri du. Gizonezkoek erreme- diorik ez dute! ●

G-maila

EDU ZELAIETA ANTA
IRAKASLEA ETA IDAZLEA

Maiz aski aditu izan dugu irudi batek mila hitzek baino gehia- go balio duela. Esapide horren atzean, ebidentzian oinarritutako pen- tsaera bat bide zegoen: milaka esanen –kalaken– aurrean, bizitzan norberen begiekin ikusitakoak egiatan balio zuen. XXI. mendean, geure begiekin ikusten ditugun irudiak ez dira, nonbait ere, iragan batekoak bezain fidagarriak: komunikazio digitalak gauza askoren egiazkotasuna kolokan jarri du, bai eta pantailetan ikusten ditugun irudien ebidentzia balioa ere. Hitzak manipu- latzeko artea zaharragoa izanagatik ere –hori ukatzerik ez dago–, irudiak “tra-

tatzeko” praktika ausarki hedatua da egun.

Hain zuzen ere, irudiekin lan egiten duen lankide batek solas egin berri dizu hitz batez: *g-maila*. Izan ere, azken urteotan, erabilera aldaketa nabarmena ikusi du –Hegoaldeko lau probintzie- tatik etortzen diren– ikasle ugariaren ahotan. Hala, duela gutxi arteko EHUko *e-maila* EHUko *g-maila* bihurtu da, edo- ta e-mail bat bidaltzen zen lekuan orain *g-mailak* bidaltzen dira. Kultura berri bat abian da, *Google*-k doan babestua.

Nekez irudika liteke hobeki zenbait arlotan bizitzen ari garen uniformeta- suna. Hitz batez. ●